

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Kirkkohallituksen täysistunto / Kyrkostyrelsens plenum

Kokousaika/Tid	22.09.2026 10:15 -	
Kokouspaikka/Plats	Kirkon talo, neuvotteluhuone Jerusalem	
Jäsenet/Medlemmar	Tapio Luoma (puh.joht./ordf.)	111–117, 120–132 §
	Katri Korolainen (puh.joht./ordf. 118, 119 §)	
	Jari Jolkkonen	
	Kaisamari Hintikka	111–117, 120–132 §
	Kimmo Koivisto	111–117, 120–132 §
	Kari Aakula	
	Hannu Kallunki	
	Vuokko Vänskä	
	Martina Harms-Aalto	111–131 §
	Pekka Niiranen	etäyhteys/på distans
	Eino Nissinen	
	Päivi Raunu	
	Ulla Ruusukallio	etäyhteys/på distans
	Lotta Endtbacka	

Viranhaltijat/Tjänsteinnehavare

Niilo Pesonen	
Kimmo Kääriäinen	111–117, 120–132 §
Anna Kaarina Piepponen	
Petri Määttä	111–117, 120–132 §
Juha Tuohimäki	
Noora Allenius	
Eeva-Kaisa Heikura	
Minna Hietamäki	
Asta Virtaniemi (siht./sekr.)	
Lola Talvitie	

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Elina Hellqvist

113 §

Anni Rinne

116 §

Laura Huovinen

118, 119 §

Johanna Simpanen

130 §, etäyhteys/på distans

Edla Mäkelä

131, 132 §

Pöytäkirjan vakuudeksi/In fidem

Tarkastanut/Justerat

Asta Virtaniemi

Vuokko Vänskä

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

§ 131 Lupahakemus; seurakuntakeskuksen yhteydessä sijaitsevan Pyhän Annan kirkon muuttaminen kirkkolain mukaiseksi kirkoksi

Diaarinumero DKIR/902/03.03.00/2025

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Kirkollisen rakennuksen lupa**

Pyhjäjärven seurakunnan kirkkovaltuusto teki uuden päätöksen 20.5.2026 § 6 asiasta, jossa haetaan Kirkkohallitukselta lupaa muuttaa Pyhäsalmen seurakuntakeskus Pyhän Annan kirkoksi. Aikaisemmin samasta asiasta tehdystä kirkkovaltuuston päätöksestä 17.12.2025 § 26 puuttui lapsivaikutusten arviointi ja päätökselle oli annettu vanhan kirkkolain mukainen valitusosoitus. (Liite 131 §)

Muutoksen kohteena oleva rakennus

Pyhäsalmen seurakuntakeskus on valmistunut vuonna 1967 noin viiden kilometrin päähän Pyhjäjärven seurakunnan Pyhän Ristin kirkosta. Seurakuntakeskuksen on suunnitellut arkkitehti Veikko Larkas. Ulkoarkkitehtuuriltaan yksikerroksinen kirkkosaliosa on punatiilinen ja ikkunauhat ovat valkoiset. Vesikatto on muodoltaan pulpettikatto, joka laskee rakennuksen taakse. Vesikaton näkyvät pystyosat ovat harmaata konesaumattua peltiä. Kirkkosali on tasakattoinen tila, jossa kantavat betonipilarit ja -palkit ovat näkyvässä roolissa. Molemmilla pitkillä sivuilla on koko salin pituudella ikkunauhat. Toisella pitkällä sivulla on pilariväleissä leveitä palje- ja pariovia, joiden kautta viereinen sali voidaan yhdistää pääsaliin. Alttarin taustalla on teräsrakenteinen erkkeri-ikkuna, yläpuolella katossa luonnonvärinen puusäleikkö ja tämän alapuolella sininen alaslaskettu kattopinta, johon on upotettu valaisimia. Sali on kalustettu irtotuolein, joita lukuun ottamatta sisustus on valkoinen laatoitettua lattiaa myöten.

Seurakuntakeskuksen käyttöönottojuhlassa 30.9.1967 piispa Olavi Kares vihki seurakuntasalin kirkoksi. Sali toimi monitoimitilana vuoden 1994 remonttiin saakka, minkä jälkeen se erotettiin pelkästään kirkkokäyttöön. Käyttöönoton toimitti 30.10.1994 lääninrovasti Martti Kaukola. Talvikauden jumalanpalvelukset on pidetty tässä seurakuntakeskuksen kirkkosalissa 1980-

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

luvun alusta lähtien. Nykyinen nimi Pyhän Annan kirkko otettiin käyttöön vuonna 2005. Nykyään kirkkosali toimii jumalanpalveluspaikkana syyskuusta huhtikuuhun, lukuun ottamatta muutamia kirkkovuoden suuria juhlapäiviä.

Nyt seurakunta suunnittelee seurakuntakeskuksen toimisto- ja kokoontumistiloja käsittävän osan purkamista ja sen korvaamista uudisosalla. Alkuperäisen rakennuksen kirkkosaliosa ja sen kyljessä oleva kellotorni säilytetään. Kirkkosalia on suunniteltu pienennettäväksi siten, että alttaripäätyyn rakennetaan sakasti ja aputiloja. Alttari ja alttarikaide uusitaan. Kuorokoroke salin toiselta sivulta puretaan.

Museoviraston lausunto

Museovirasto on antanut Pyhän Annan kirkon peruskorjauksesta lausunnon 2.3.2026, vaikka kirkon kirkkolain mukainen status on epäselvä. Lausunto on toimitettu kirkkohallitukselle tiedoksi. Museovirasto puoltaa kirkon muutostöitä suunnitelman mukaisesti lausunnossa mainitut asiat huomioiden.

Tuomiokapitulin lausunto

Oulun hiippakunnan tuomiokapituli on 14.01.2026 § 12 antanut asiasta lausunnon, jonka mukaan tuomiokapituli puoltaa Pyhjäjärven seurakunnan Pyhän Annan kirkon muuttamista kirkkolain mukaiseksi kirkoksi.

Lupaviranomaisen harkinta asiassa

Pyhäsalmen seurakuntakeskuksen eli Pyhän Annan kirkon kirkkolain mukaista statusta koskeva asia on noussut esille useaan kertaan, kun seurakunta on hakenut avustusta kirkkohallitukselta rakennuksiensa korjaamiseksi, koska seurakunnan omistamien kirkollisten rakennusten määrällä on vaikutus myönnettävän avustuksen määrään. Pyhän Annan kirkoksi kutsuttu rakennus on aiempina vuosikymmeninä tulkittu kirkkohallituksessa kirkkolain tarkoittamaksi kirkoksi, vaikka kirkkolain mukaista vahvistuspäätöstä kirkon rakentamisesta ei ole löydetty.

Kirkkolain tarkoittaman kirkon käsitettä on käsitelty Korkeimman hallinto-oikeuden vuosikirjaratkaisussa KHO 1997:89. Ratkaisussaan KHO totesi, että rakennettaessa vuonna 1957 valmistunutta seurakuntataloa ei ollut menetelty tuolloin voimassa olleiden kirkon rakentamista koskeneiden säännösten edellyttämällä tavalla. Näin ollen kysymyksessä ei ollut kirkkolain mukaisessa

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

hallinnollisessa menettelyssä valtioneuvoston päätöksellä kirkoksi vahvistettu rakennus. Seurakuntatalon kirkoksi vihittyä seurakuntasalia ei ollut pidettävä kirkkona yksinomaan sillä perusteella, että piispa oli suorittanut seurakuntasalin vihkimisen.

Pyhäsalmen seurakunnan tai kirkkohallituksen arkistoista ei ole löytynyt dokumenttia, jonka mukaan kirkon rakentaminen tai rakennuksen kirkoksi muuttaminen olisi kirkkolain mukaisesti vahvistettu. Jotta jatkossa Pyhäsalmen seurakuntakeskuksen eli Pyhän Annan kirkon kirkkostatus olisi yksiselitteinen, seurakunta hakee kirkkolain 3 luvun 21 §:n mukaista lupaa muun kuin kirkollisen rakennuksen muuttamista kirkoksi.

Pyhäsalmen seurakuntakeskuksen eli Pyhän Annan kirkon kirkkosaliin on mahdollista tehdä suunnitelmissa esitetyt muutokset. Museovirastolla ei ole Arkkitehtitoimisto J. Paloranta Oy:n 18.11.2025 päivättyyn kirkkosalin muutossuunnitelmaan huomautettavaa. Tuomiokapituli puoltaa rakennuksen muuttamista kirkoksi. Korjaus- ja muutostyöt voivat edellyttää myös rakentamislain mukaista lupaa, joka seurakunnan tulee hakea rakennuslupaviranomaiselta. Kirkkohallitukselta ei tarvita lupaa kirkon muutoksiin, sillä kirkko ei ole kirkkolailla suojeltu.

Seurakunta on tehnyt päätöksen uudelleen valmistelussa kirkkojärjestyksen mukaisen lapsivaikutusten arvioinnin, jonka mukaan päätöksellä ei ole vaikutusta lasten ja nuorten kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin ja oikeuksien toteutumiseen.

Lupaviranomaisen päätösvalta

Pyhäjärven seurakunnan kirkkovaltuuston päätös on syntynyt lain mukaisessa järjestyksessä ja lain edellyttämällä määräenemmistöllä.

Sovelletut lainkohdat: Kirkkolaki luku 3 § 9, 21 ja 23 sekä luku 10 § 15 ja 23. Kirkkojärjestys luku 3 § 29 sekä luku 10 § 4.

Lisätiedot

yliarkkitehti Edla Mäkelä, edla.e.makela@evl.fi

Päätösehdotus

Kirkkohallitus myöntää Pyhäjärven seurakunnalle kirkkolain mukaisen luvan muuttaa Pyhäsalmen seurakuntakeskuksen vuonna 1967 valmistunut kirkkosaliosa mukaan lukien kellotorni kirkoksi, jonka nimi on Pyhän Annan

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

kirkko. Rakennus (PRT 1005030503) sijaitsee osoitteessa Oikotie 6, 86800 Pyhäjärvi.

Tämä päätös on pidettävä seurakunnassa yleisesti nähtävänä kirkkolain 10 luvun 23 §:n mukaisesti.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Toimenpiteet

Ote Pyhäjärven seurakunta ja Museovirasto, tiedoksi Oulun hiippakunnan tuomiokapituli.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto
VALITUSOSOITUS

Kirkkohallituksen täysistunnon päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen kirjallisella valituksella. Valitusoikeus on sillä, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen).

Oikaisuvaatimuksen johdosta annettuun päätökseen, jolla oikaisuvaatimus on hylätty, saa kirkollisvalituksella hakea muutosta vain se, joka on tehnyt oikaisuvaatimuksen.

Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen (laillisuusperuste).

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei tiedoksiannon näytetä tapahtuneen myöhemmin, tai saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimuksen perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, myös tämän yhteystiedot Kirkkohallitus - Täysistunto on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valituskirjelmän toimittaminen

Valituskirjelmä on toimitettava valitusajan kuluessa Helsingin hallinto-oikeudelle. Sen voi myös lähettää postitse tai sähköisesti. Valitus toimitetaan omalla vastuulla.

Valituksen on oltava perillä Helsingin hallinto-oikeudessa valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Helsingin hallinto-oikeuden osoite

Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Puhelin 029 56 42069

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

22.09.2026

Kirkkohallitus - Täysistunto

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinmaksulain (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1020/2024) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 310 euroa.